

Галина ЯВОРСЬКА,
директорка КУ «Трускавецький інклюзивно-ресурсний центр»
Марія ЗАМІЩАК,
кандидатка психологічних наук, доцентка кафедри соціальної педагогіки та
корекційної освіти,
Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка,
фахівець (консультант) КУ «ІРЦ»

РОБОТА ФАХІВЦІВ В ІНКЛЮЗИВНО-РЕСУРСНОМУ ЦЕНТРІ (ІРЦ): РОЛЬ, ВЗАЄМОДІЯ ТА МЕТОДИ КОРЕКЦІЙНО- РОЗВИВАЛЬНОЇ ПІДТРИМКИ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ

Інклюзивно-ресурсні центри – це порівняно нова, але вже надзвичайно важлива ланка в системі підтримки дітей з ООП. Їхня основна мета – допомогти кожній дитині реалізувати свій потенціал, незалежно від того, з якими труднощами вона стикається. Це може бути мовленнєве порушення, труднощі з навчанням, аутизм, порушення опорно-рухового апарату чи інші особливості розвитку.

У центрі цієї роботи – команда фахівців: психологи, логопеди, дефектологи, реабілітологи. Вони не просто проводять діагностику й корекційні заняття – вони створюють систему підтримки навколо дитини, яка охоплює і родину, і школу, і навіть соціальне середовище.

Одна з найважливіших функцій ІРЦ – комплексна психолого-педагогічна оцінка розвитку дитини. Вона уможливорює не лише виявити особливості розвитку, а й визначити сильні сторони дитини, опираючись на які, і будується подальша робота. Після цього розробляється індивідуальна програма розвитку, або ІПР, у якій чітко окреслюються цілі, методи та форми роботи.

Не менш важливою є взаємодія фахівців ІРЦ з учителями, адміністрацією закладу освіти й асистентами в інклюзивних класах. Ця співпраця допомагає адаптувати навчальний матеріал, підібрати зручні

способи комунікації з дитиною та створити безпечне, підтримувальне середовище.

Окремо варто наголосити на роботі з батьками. Часто саме сім'я потребує не меншої підтримки, ніж сама дитина. Спеціалісти ІРЦ консультують, роз'яснюють, допомагають батькам побачити перспективи, навчити їх простих, але дієвих прийомів взаємодії з дитиною вдома [3].

Що ж стосується методів корекційної підтримки, то вони дуже різноманітні: від логопедичних ігор, сенсорних вправ, когнітивних тренінгів до соціальних казок, музикотерапії, розвитку емоційного інтелекту. Головний принцип – це індивідуалізація, тобто адаптація під конкретну дитину, її темп, інтереси й можливості.

Сучасні ІРЦ також поступово переходять на інноваційні технології – інтерактивні програми, мобільні застосунки, віртуальні кімнати для корекційної роботи. Це відкриває нові можливості й робить процес більш захопливим для дитини.

Фахівці ІРЦ – це не просто корекційні педагоги. Це партнери, наставники, психологічна підтримка для родини. Їхня робота – надзвичайно глибока й важлива. Завдяки їм інклюзивна освіта стає не просто формальністю, а реальною системою, яка змінює долі дітей і дарує їм нові шанси. Вони – ті, хто першими простягають руку допомоги, коли батьки вперше стикаються з труднощами розвитку дитини. Вони уважно слухають, підтримують, пояснюють, заспокоюють і надихають. Їхня робота не обмежується заняттями в кабінеті – вона продовжується у розмовах, у настановах, у кожному листку рекомендацій, у кожному дзвінку чи листі до вчителя [2].

Це фахівці, які бачать не лише порушення, а передусім – дитину, її індивідуальність, її потенціал. І саме завдяки їхній чуйності та професіоналізму родина починає вірити в успіх, приймати особливості своєї дитини й ставати активним учасником освітнього та корекційного процесу. Таким чином, фахівці ІРЦ не просто допомагають – вони змінюють життя.

Отже, роль фахівців інклюзивно-ресурсного центру виходить далеко за межі традиційного уявлення про корекційного педагога. Вони є ключовими фігурами у системі підтримки дитини з особливими освітніми потребами, поєднуючи в собі функції наставника, консультанта, координатора і психологічної опори для родини. Їхня робота базується на емпатії, професіоналізмі та глибокому розумінні індивідуальності кожної дитини. Саме завдяки цим фахівцям інклюзивна освіта стає живою, дієвою і дійсно доступною для всіх.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Положення про інклюзивно-ресурсний центр// [електронний ресурс]. – 2017. – режим доступу:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/545-2017%D0%BF>.
2. Колупаєва А.А., Данілавічюте Е.А., Литовченко С.В. Професійне співробітництво в інклюзивному навчальному закладі : навчально-методичний посібник. Київ : Видавнича група «А.С.К.», 2012. 197 с. (серія «Інклюзивна освіта»).
3. Організаційно-методичні засади діяльності інклюзивно-ресурсних центрів: навчально-методичний посібник / за заг. ред. М А. Порошенко та ін. Київ, 2018. 252 с.